

דְבָרֵי יִשְׂרָאֵל

פְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ לַעֲרֵירֵי הַצֶּאֱן

ערוך ע"י ישראל שלום דבורין
בהוצאת מכון דברי יושר

פְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ לַעֲרֵירֵי הַצֶּאֱן פְּרִשְׁת הַשָּׁבוּעַ לַעֲרֵירֵי הַצֶּאֱן (403)

כִּי הָיָה בְּפָרֹחַ הַבַּיִת תַּמְצִית עֲנִינֵי הַפְּרָשָׁה בְּשֵׁלּוֹב פְּרוּשִׁים וְדָרוּשִׁים

השם על הר סיני בקול שופר חזק מאד וקולות וברקים וענן כבד על ההר, ומצוה שוב את משה להזהיר את העם שלא יתקרבו לגעת בהר, כדי שלא תפגע בהם מגפת מות.

אחר כך מצוה השם את משה ואהרן והבכורות ששמשו באותה העת ככהנים, להתקרב יותר להר סיני משאר כל העם, אבל רק משה עלה אל ההר לקבל את התורה מפי הגבורה.

נקטיב בכבד ראש לקריאת התורה, נכון בדעתנו לקבל את ההשפעה המתחדשת כמו שהיה במתן תורה המרפאת את מחלות הגוף והנפש ונתבונן בעשרת הדברות שנאמרו בחלקם מפי הגבורה, עד שבגוי ישראל מרב פחדים, פרוחה נשמתם, ואחרי שהמלאכים פזרו עליהם טל תהיה, המשיך משה את הדברות ודבר אותם אל העם כשהוא מוציא מפיו בקולו והשם מגביה את קולו שכלם ישמעו.

בעשרת הדברות יש עשר מצוות הכתובים בשש מאות ועשרים אותיות שבהן רמוזות כל התרי"ג (613) מצוות שבתורה, ושבע מצוות בגי נח, ובמאה שבעים וששתים מלים כמנגן קב"ע לרמזו שצריכים לעשות את למוד התורה קבע.

הפרשה מסתיימת בציוויים שלא לעבוד עבודה זרה, והלכות בגינת המזבח להקריבת הקרבנות להשם.

שבת שלו ומברך!

עצתו של יתרו מתקבלת ומשה ממנה את השופטים שרי אלפים שרי מאות שרי חמשים ושרי עשרות, והם היו דיני ישראל בבתי הדין ששפטו את אנשים על פי דין תורה.

מחציתה השניה של הפרשה עוסקת בהכנות לקבלת התורה ובמעמד מתן תורה.

נקרא על כך שבחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים, באו בני ישראל למדבר סיני כשהם נקיים מחטא לאחר ששבו בתשובה בריפידים, וכאיש אחד בלב אחד חנו ישראל לרנגלי הר סיני.

נקרא על עליתו של משה אל האלקים שמצוה אותו להגיד לבני ישראל ולמר לבית יעקב - בנות ישראל על כך שהגיעה השעה לקבל את התורה, ולקיים מה אפילו שבתחלה יהיה להם הדבר קשה, כי זו המציאות ש"כל ההתחלות קשות". שומעים בני ישראל את הדברים ואומרים בשמחה שכל מה שהשם דבר, הם יעשו, ומשה הרועה הנאמן מעלה את דבריהם של ישראל אל השם.

לאחר שבגוי ישראל הביעו את רצונם לקבל את התורה השם מצוה את משה להכניס למעמד הפלאי, ולהפרישם מפל דבר שיכול לגרום טמאה.

נקרא על הציוויים שלא להתקרב להר ולא לנגוע אפילו בקצהו עד שהשכינה תסתלק מן ההר.

ביום השלישי בבקר כבר ירד

ילדים יקרים וחביבים! פרשתנו נקראת על שם חותנו של משה, אבי צפורה אשת משה, יתרו, שהיה כהן מדן והתגיר והתקרב להשם, וכאשר שמע את ניסי קריעת ים סוף ומלחמת עמלק, בא יחד עם בתו צפורה אשת משה ושני בניה שנשארו עמה במדן ולא נכנסו למצרים, ועמד מחוץ לענני הכבוד ובקש שמשו יצא לקראתו ויכניסו בצל העננים.

התורה מתארת את קבלת הפנים שזכה לה יתרו אשר היה בתחלה מיועצי פרעה וברח ממנו כשלא הסכים לעצת השיעבוד, וזכה שבתו תתחתן עם משה רבנו גואלם של ישראל.

משה מספר לו את כל הקשויים והתלאות שעברו בני ישראל ואת ההצלה שהצילם השם, ויתרו שמח על הצלתם, כי הוא ידע שמזימתם האמתית של המצרים היתה, לאבד את זכר ישראל מהעולם לעולם ועד. התורה מספרת שיתרו הקריב קרבנות לרנגל גרותו, עולה ושלמים שממנו אכלו אהרן וזקני ישראל בסעודת תלמידי חכמים.

נקרא בפרשה שהתורה מתארת כיצד משה דן ושפט את העם ולמדם תורה מהבקר עד הערב, וכאשר ראה את זה יתרו, הציע הצעה שהשם הסכים לה, שמשו ימנה על פי השם שופטים חכמים ונבונים, יראי אלקים וישרי דרך, והם ישפטו את העם בדיני התורה, ומשה ילמד את העם את חקי האלקים והתורה.

להיות יהודי, זו עבודה שלנו!

אלא **"אתם"**, כאלו עשיתם את עצמכם!

על ידי קיום המצוות ולימוד התורה עושים ונעשים יהודים, אין זה דבר הבא מאליו!

מִכֵּן רָאשׁ הִישִׁיבָה זְצוּק"ל אֲשֶׁר לְאוּרוֹ אֲנַחְנוּ זֹכִים לְלֶכֶת וּבְעֻבְדוֹתָיו אֲנוּ צוֹעֲדִים, סִבֵּר שָׂא לֹא אֵיזָה "וֹרֵט" יָפָה, אֲלֵא הוּא לְמֹד אֵת זֶה כְּהוֹרָאָה וְדִינָא דְגַמְרָא.

מתוך הבנת דברי חז"ל אלו הוא זעק את הנזעקה שעלתה בנהימה מלבדו האוהב והחרידה עולם במשאוי הפומבי לפני קהל רבבות, כאשר פנה אל אותם אנשים שלא זכו ללמוד תורה ולקיים מצוות בשאלה נוקבת: **"אם יש קבוצים שלא יודעים מה זה יום כפור, לא יודעים מה זה שבת ולא יודעים מה זה מקוה. מגדלים שפנים וחזירים. יש להם קשר עם האבא שלהם?... הם נתקו את עצמם מכל העבר שלנו ומבקשים תורה חדשה. אם אין שבת ואין יום כפור, אז במה הוא יהודי?"**

יהודי, לא נהיה לבד, יהודי צריך להעשות.

לא להיות גוי, זו בהחלט מעלה, מעלה גדולה שמברכים עליה.

אבל זה לא מספיק, כדי להיות יהודי צריך לעשות מעשים שיהפכו אותנו ליהודים, איך? על ידי לימוד תורה וקיום המצוות.

אומר רבי יענקלה זצ"ל, מתוך זה למדתי פשוט בפרשת השבוע.

התורה אומרת באמצע שהיא מדברת אל בני ישראל **"ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש"**, מדוע באמצע הדבור לבני ישראל פונה התורה ואומרת שוב **"ואתם?"**

אלא זה מה שהתורה אומרת לנו, יש שתי דרגות, **א: לא להיות גוי, ואת זה הקדוש ברוך הוא עשה לנו, שלא עשנו גוי. ב: להיות יהודי,**

אבל כאשר הארץ רועשת מנשיא המעצמה הגדולה בעולם, מרגיזי הממלכות שעצמה רבה בגדיו והפל מחניפים לו, רועדים ממנו ואשר יצא מפיו עושים מדינות ואזרחיהן, וכלם חפצים בקרבתו, ואני, אינני מוכן להתחלף אתו בעד כל הון שבעולם, ההפך, אני בז לו, איפה הוא והיכן אני, הוא גוי ואני יהודי - ואז בלבי עולה ומתרוננת התפלה **"עלינו לשבח לאדון הכל, לתת גדלה ליוצר בראשית שלא עשנו כגויי הארצות ולא שמנו כמשפחות האדמה, שלא שם חלקנו בהם וגורלנו ככל המומים!"**

"עליו" אמר ראש הישיבה, "חשבתני - שלא עשני גוי!"

מאחר וכבר עלה ענין הברכה, שאל ר' יענקלה את ראש הישיבה "מדוע מברכים את הברכה בלשון שליחה, שלא עשני גוי, מדוע שלא נברך בלשון חיובית - שעשני ישראל" כמו שמברכים "פוקח עורים" ולא מברכים שלא עשני עור..."

חנך מרן אליו את חיובו הנפלא והחמים, ואמר: איי, רבי יעקב, הרי אתם מנובהרדוק, איך אתם שואלים שאלה כזאת?

"שלא עשני גוי", זו ההודאה לבורא עולם, שלא עשני גוי.

אבל להיות ישראל, להיות יהודי, זו עבודתנו שלנו, זה לא נהיה לבד, להיות יהודי זה דבר הנקנה בעמל וגיעה.

כל מצנה שאנו מקימים, כל דף גמרא שאנחנו לומדים, עושים אותנו ליותר יהודים.

יהודי לא נהיה לבד, יהודי צריך לעשות את עצמו ליהודי, וזו גמרא מפרשת!

הגמרא במסכת סנהדרין (צט): דורשת את הפסוק **"ושמרתם ועשיתם אותם"** אל תקרי **"אותם"**

ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש (שמות יט, ו)

לפני כשלושים ושמונה שנה בקר בארץ ישראל אחד הנשיאים החזקים והמפרסמים של ארצות הברית, גימי קרטר היה שמו. היה זה בקור שלנה בפרסום גדול, העתונות והתקשורת שבאותם הימים היו עסוקים כל היום מסביב לבקור, זמן רב לפני שהוא הגיע כבר דשו ועסקו בזה והכנות רבות נעשו במשך ימים ארוכים.

ובימים בהם הוא כבר נחת ונסע בכבישי הארץ, שובשו עקב סדורי האבטחה כל סדרי התנועה, אפילו אספקת המזון שבשה מעט בגלל זה.

כל דיני הארץ היו "בענין", לחלק זה הפריע ולחלק זה היה מענין וגם מי שלא מזה ומזה, לא היה הדבר נעלם ממנו, בקצור, זה היה נושא לשיחת היום והתקופה.

ספר המגיד הצדיק הגאון רבי יענקלה גלינסקי זצ"ל כי באותם ימים הוא עלה לביתו של מרן ראש הישיבה רבן ולבס של ישראל אשר אלעזר מנחם מן שד צווק"ל אשר קבל את פניו בשעשוע בפנותו לר' יענקלה בשאלה: "אמור לי - ברכת היום ברכת השחר?"

תמהתי: "איזו שאלה!"
וברכת ברכת - "שלא עשני גוי?"
תמיהתי גברה ולא הצלחתי לענות, ומרן המשיך לשאול: "על מי חשבת כשברכת?"

על מי? על הפולנים, הרוסים, הערבים, על מי לא, על כל הגויים.

"אני, ברכתתי על קרטר", אמר ראש הישיבה...

"מה הרבותא להודות שלא עשני איזה מוזיק רוסני או פוֹייער פולני (מוזיק ופוֹייער - אפר ברוסית ופולנית) פועל סיני או עבד כושי!"